

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

**ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**«Запобігання корупції та забезпечення доброчесності на державній службі
та службі в органах місцевого самоврядування»**

Шифр програми: ЗП/2023/003

Рік запровадження програми: 2023

Програму затверджено: рішення Науково-методичної ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від «02» березня 2023 року № 2-23

Програму погоджено: наказ НАДС від 13 червня 2023 р. № 86-23

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Запобігання корупції та забезпечення доброчесності на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування
Шифр програми	ЗП/2023/003
Тип програми за змістом	загальна професійна (сертифікатна) програма підвищення кваліфікації
Форма навчання	дистанційна
Цільова група	державні службовці, які займають посади державної служби категорій «Б» та «В», посадові особи місцевого самоврядування
Передумови навчання за програмою	–
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	–
Найменування партнера (партнерів) програми	–
Обсяг програми	2 кредити ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	загальна тривалість програми: 20 днів протягом чотирьох тижнів
Мова(и) викладання	українська
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	запобігання корупції та забезпечення доброчесності
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	професійні знання щодо функціонування системи запобігання корупції та забезпечення доброчесності; лідерство; прийняття ефективних рішень; комунікація та взаємодія; виконання на високому рівні поставлених завдань
Укладач(и) програми	Корчак Наталія Миколаївна, д.ю.н., доцент, завідувач кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, natalii.korchak@knu.ua; Мордас Ірина Василівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, iv.mordas@knu.ua; Гонюкова Лілія Василівна, д.держ.упр., професор, професор кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, gonyukova@ukr.net; Василевська Тетяна Едуардівна, д.держ.упр., професор, професор кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, tvasilevs@ukr.net; Ларіна Наталія Борисівна, к.пед.н., доцент, доцент кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, natali.larina@ukr.net; Обушна Наталія Іванівна, д.держ.упр., доцент, професор кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, natalia.obushna@gmail.com; Ткаченко Ігор Валентинович, к.політ.н., доцент, доцент кафедри державного управління Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 1979i@ukr.net; Зубчик Олег Анатолійович, д.держ.упр., доцент, професор кафедри державного управління Навчально-наукового інституту публічного

управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, zubchuk@ukr.net	
2. Загальна мета	
Формування та удосконалення професійних компетентностей державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування щодо дотримання антикорупційного законодавства. Ознайомлення учасників навчання з правилами етичної поведінки, методикою запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, вимогами щодо декларування доходів, видами відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків; оновлення знань та розвиток умінь і навичок, необхідних для ефективного вирішення завдань професійної діяльності щодо запобігання проявам корупції, уміння застосовувати норми чинного антикорупційного законодавства, у тому числі на період дії воєнного стану; здатність на належному рівні виконувати посадові обов'язки.	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
знання	основних положень законодавства України щодо запобігання корупції, особливості застосування антикорупційного законодавства на період воєнного стану; основних повноважень спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції; норм права, які регулюють діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо запобігання корупції, а також перспективні напрями удосконалення вітчизняного антикорупційного законодавства; досвід зарубіжних країн у здійсненні заходів щодо боротьби з корупцією в органах влади; видів та підстав притягнення публічних службовців до відповідальності за корупційні правопорушення і правопорушення, пов'язані з корупцією; шляхів запобігання й врегулювання конфлікту інтересів у професійній діяльності; специфіки порядку та правил проведення процесуальних дій при притягненні до відповідальності за корупційні правопорушення та правопорушення, які пов'язані з корупцією
уміння	застосовувати положення національного законодавства з питань запобігання корупції у практичній діяльності; організувати заходи щодо недопущення виникнення корупції в ході професійної діяльності, виявлення фактів корупційних діянь, усунення наслідків правопорушень, пов'язаних з корупцією; належним чином і своєчасно реагувати на пропозицію забороненого подарунка чи неправомірної вигоди; довільно використовувати засвоєні знання для розв'язання типових ситуацій, що виникають в процесі протидії корупції; аналізувати і оцінювати інформацію про корупцію; варіативно розв'язувати професійні завдання з додержанням антикорупційного законодавства; застосовувати у практичній діяльності правила етичної поведінки; дотримуватися обмежень, що висуваються до суб'єктів відповідальності за корупцію та відповідальності за їх порушення
навички	визначення цілей органу влади у запобіганні корупції; планування та здійснення заходів щодо запобігання та протидії корупції; заповнення електронних декларацій; виявлення чинників, що уможливають виникнення корупційних ризиків в діяльності органу державної влади та здійснювати заходи реагування на них; дотримання вимог фінансового контролю та правил етичної поведінки; розв'язання конфлікту інтересів на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Дистанційно в синхронному режимі (участь у вебінарах, під час яких проводяться лекції, тематичні дискусії, практичні завдання, застосовуються кейсові методики, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань) і	

асинхронному режимі (опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів)	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	дистанційне навчання в синхронному режимі доступ до вебкабінету відеоконференції надається після реєстрації
Назва дистанційного курсу (модуля)	Модуль 1. Міжнародні та національні стандарти у сфері запобігання та протидії корупції. Модуль 2. Кваліфікація корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. Юридична оцінка корупційних дій під час війни, які порівнюються до державної зради. Модуль 3. Е-декларування. Запобігання корупції в органах публічного управління. Модуль 4. Відповідальність за корупційні діяння, правові засади відшкодування збитків, завданих внаслідок їх вчинення. Модуль 5. Антикорупційна стратегія та антикорупційні програми органів державної влади. Модуль 6. Дотримання законодавства про конфлікти інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції. Модуль 7. Викривачі корупції та гарантії їх захисту за законодавством України. Модуль 8. Заходи державного контролю за фінансуванням політичних партій.
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	відвідування занять – 30%; проходження дистанційного навчання – 40 %; підсумковий контроль – 30%. Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомих ваг кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю.
Форма підсумкового контролю	тестування

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Етап навчання (сесія)	Назва модулів, тем	Кількість годин				
		загальна кількість годин/кредитів ЄКТС	у тому числі:			
			аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	само-стійна робота
Обов'язкові модулі програми (42 год. / 1,40 кредиту ЄКТС)						
Сесія 1	Модуль 1. Міжнародні та національні стандарти у сфері запобігання та протидії					
	Тема 1.1. Корупція як правове явище: міжнародні і національний аспекти визначення.	3,0	–	2,0	–	1,0
	Тема 1.2. Міжнародні стандарти у сфері запобігання корупції.	3,5	–	3,0	–	0,5
	Тема 1.3. Імплементация міжнародних стандартів у антикорупційне законодавство України.	3,5	–	3,0	–	0,5
	Модуль 2. Кваліфікація корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. Юридична оцінка корупційних дій під час війни, які прирівнюються до державної зради					
	Тема 2.1. Поняття та ознаки корупційного правопорушення.	4,0	–	3,0	–	1,0
	Тема 2.2. Правопорушення, пов'язані з корупцією.	3,5	–	3,0	–	0,5
Тема 2.3. Корупційні злочини та їх класифікація.	3,5	–	3,0	–	0,5	
Сесія 2	Модуль 3. Е-декларування. Запобігання корупції в органах публічного управління					
	Тема 3.1. Нормативно-правове забезпечення декларування в Україні.	3,5	–	3,0	–	0,5
	Тема 3.2. Суб'єкти подання, терміни подання та типи декларацій.	3,5	–	3,0	–	0,5
	Тема 3.3. Відповідальність за порушення вимог фінансового контролю.	4,0	–	3,0	–	1,0
	Модуль 4. Відповідальність за корупційні діяння, правові засади відшкодування збитків, завданих внаслідок їх вчинення					
	Тема 4.1. Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення: інструмент цивільної конфіскації.	3,5	–	3,0	–	0,5
	Тема 4.2. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією.	3,0	–	2,0	–	1,0
Тема 4.3. Корупційні дисциплінарні правопорушення.	3,5	–	3,0	–	0,5	
Вибіркові модулі програми (16 год. / 0,54 кредиту ЄКТС)						
Сесія 3	Модуль 5. Антикорупційна стратегія та антикорупційні програми органів державної влади					
	Тема 5.1. Мета та завдання Антикорупційної стратегії та Антикорупційних програм органів державної влади.	2,5	–	2,0	–	0,5
	Тема 5.2. Організаційно-підготовчі заходи щодо оцінки корупційних ризиків.	2,5	–	2,0	–	0,5
	Тема 5.3. Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків інституту медіації в податкові правовідносини.	3,0	–	2,0	–	1,0
	Модуль 6. Дотримання законодавства про конфлікти інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції					
Тема 6.1. Законодавчі основи, які регулюють питання конфлікту інтересів та	3,0	–	2,0	–	1,0	

	інших обмежень щодо запобігання корупції.					
	Тема 6.2. Поняття та види конфлікту інтересів.	2,5	–	2,0	–	0,5
	Тема 6.3. Окремі види обмежень по запобіганню корупції.	2,5	–	2,0	–	0,5
Сесія 4	Модуль 7. Викривачі корупції та гарантії їх захисту за законодавством України					
	Тема 7.1. Впровадження інституту викривачів в Україні.	2,5	–	2,0	–	0,5
	Тема 7.2. Умови та канали повідомлень викривачами про факти корупції.	2,5	–	2,0	–	0,5
	Тема 7.3. Права та заходи (гарантії) захисту викривачів.	3,0	–	2,0	–	1,0
	Модуль 8. Заходи державного контролю за фінансуванням політичних партій					
	Тема 8.1. Політична корупція як феномен політичного процесу.	2,5	–	2,0	–	0,5
	Тема 8.2. Форми прояву політичної корупції та підгрунтя її виникнення.	3,0	–	2,0	–	1,0
	Тема 8.3. Відповідальність за порушення встановлених вимог і обмежень у сфері фінансування політичних партій.	2,5	–	2,0	–	0,5
Сесія 5	Підсумковий контроль результатів навчання	2,0	–	2,0	–	–
РАЗОМ		60/2	–	48	–	12

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Обов'язкові модулі програми

Модуль 1. Міжнародні та національні стандарти у сфері запобігання та протидії корупції

Тема 1.1. Корупція як правове явище: міжнародні і національний аспекти визначення

Місце корупції в системі суспільних відносин. Історіографія виникнення корупції. Поняття корупції та основні підходи до його трактування. Причини та суб'єктивні передумови корупції як явища. Види та форми корупції. Наслідки корупції (політичні, правові, економічні, соціальні, морально-психологічні).

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Аналіз чинників, з якими історично пов'язане виникнення явища «корупція».

Фактори поширення корупції в Україні.

Напрями запобігання корупції в Україні.

Тема 1.2. Міжнародні стандарти у сфері запобігання корупції

Міжнародні інституції у сфері боротьби з корупцією. Документи Організації Об'єднаних Націй, які поклали початок розвитку міжнародно-правового регулювання у сфері боротьби з корупцією. Базові документи Ради Європи, у сфері боротьби з корупцією.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Підходи Організації Об'єднаних Націй до боротьби з корупцією.

Підходи Ради Європи до боротьби з корупцією.

Міжнародні документи у сфері боротьби з корупцією, ратифіковані Україною.

Тема 1.3. Імплементация міжнародних стандартів у антикорупційне законодавство України

Україна в міжнародних антикорупційних інституціях. Міжнародні конвенції та договори як частина національного антикорупційного законодавства. Система національного антикорупційного законодавства. Державні інституції загальної та спеціальної превенції в антикорупційній сфері.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Витоки формування антикорупційного законодавства України.

Стандарти у сфері боротьби з корупцією в Конвенції ООН проти корупції.

Проблематика реалізації Цивільної та Кримінальної конвенцій про боротьбу з корупцією в Україні.

Модуль 2. Кваліфікація корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. Юридична оцінка корупційних дій під час війни, які прирівнюються до державної зради

Тема 2.1. Поняття та ознаки корупційного правопорушення

Ознаки та види корупційних правопорушень. Неправомірна вигода як основна цільова ознака корупційного правопорушення. Корупційні кримінальні правопорушення, які містять в собі протиправну корупційну складову. Корупційні кримінальні правопорушення, які вчинення шляхом зловживання службовим становищем.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Класифікація неправомірної вигоди за характером.

Форми та ознаки корупції, які підпадають під поняття «корупційні правопорушення».

Обґрунтування умов, за яких правопорушення не є корупційним.

Тема 2.2. Правопорушення, пов'язані з корупцією

Співвідношення термінів «корупційне правопорушення» та «правопорушення, пов'язане з корупцією». Ознаки та види правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Спільні та відмінні ознаки між корупційними правопорушеннями та правопорушеннями, пов'язаними з корупцією.

Форми та ознаки корупції, які підпадають під поняття «правопорушення, пов'язані з корупцією».

Обґрунтування умов, за яких правопорушення не є пов'язаним з корупцією.

Тема 2.3. Корупційні злочини та їх класифікація

Види та класифікація корупційних злочинів. Специфічні правові наслідки корупційних злочинів. Ознаки корупційних діянь.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Аналіз випадків застосування спеціальної конфіскації.

Санкції статей Кримінального кодексу України за корупційні злочини.
Гарантії, пов'язані зі звільненням від кримінальної відповідальності за корупційні злочини.

Модуль 3. Е-декларування. Запобігання корупції в органах публічного управління

Тема 3.1. Нормативно-правове забезпечення декларування в Україні

Нормативно-правове забезпечення декларування в Україні. Типи декларацій, коли їх слід подавати і який звітний період вони охоплюють. Особливості роботи системи електронного декларування, підтримка комунікації з декларантами. Облік та оприлюднення декларацій.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Порядок перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій та повідомлення про випадки неподання чи несвоєчасного подання декларацій.

Особливості ідентифікації (виявлення) корупційних ризиків.

Аналіз змін антикорупційного законодавства у зв'язку з дією воєнного стану.

Тема 3.2. Суб'єкти подання, терміни подання та типи декларацій

Суб'єкти, типи та терміни подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави. Порядок перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій та повідомлення про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: тематична дискусія, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Аналіз особливості моніторингу способу життя суб'єктів декларування.

Додаткові заходи здійснення фінансового контролю щодо окремих категорій осіб.

Алгоритм спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком (з урахуванням вимог воєнного стану): підстави та особливості проведення.

Тема 3.3. Відповідальність за порушення вимог фінансового контролю

Повна перевірка декларацій. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування. Додаткові заходи здійснення фінансового контролю стосовно окремих категорій осіб. Відповідальність за порушення вимог фінансового контролю.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Відповідальність за неподання суб'єктом декларування декларації.

Відповідальність за несвоєчасне подання суб'єктом декларування декларації, за декларування недостовірної інформації.

Модуль 4. Відповідальність за корупційні діяння, правові засади відшкодування збитків, завданих внаслідок їх вчинення

Тема 4.1. Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення: інструмент цивільної конфіскації

Контроль і нагляд за виконанням законів у сфері запобігання корупції. Підходи до посилення відповідальності у сфері боротьби з корупцією. Порядок притягнення державних службовців до кримінальної відповідальності за корупційні діяння. Криміналізація корупції.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Аналіз законодавчого визначення поняття «корупційний злочин».

Застереження, передбачені Кримінальним кодексом України, які унеможливають застосування кримінальної відповідальності за корупційні злочини.

Підстави застосування спеціальної конфіскації за заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Тема 4.2. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією

Підстави і порядок здійснення адміністративних дій у справах виявлення наявності корупції або інших правопорушень. Порядок притягнення державних службовців до адміністративної відповідальності за корупційні діяння. Усунення наслідків порушень антикорупційного законодавства.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Аналіз об'єктивної та суб'єктивної сторін адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Коло суб'єктів вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Наслідки для особи, яка має притягнення до відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Тема 4.3. Корупційні дисциплінарні правопорушення

Відповідальність керівників органів державної влади за бездіяльність щодо покарання осіб, причетних до вчинення корупційних діянь. Порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності за корупційні діяння. Звітність органів державної влади і органів місцевого самоврядування про організацію, планування і здійснення заходів щодо виявлення і притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні корупційних діянь.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Відповідальність за порушення правил етичної поведінки державного службовця.

Відповідальність за невиконання вимог щодо політичної неупередженості державного службовця.

Відповідальність за використання повноважень в особистих (приватних) інтересах або в неправомірних особистих інтересах інших осіб.

Вибіркові модулі програми

Модуль 5. Антикорупційна стратегія та Антикорупційні програми органів державної влади

Тема 5.1. Мета та завдання Антикорупційної стратегії та Антикорупційних програм органів державної влади

Зміст та структура Антикорупційної стратегії. Принципи та складові антикорупційної програми органу державної влади. Алгоритм розробки та відповідальність за виконання

Антикорупційної стратегії та Антикорупційної програми.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Порядок реалізації Антикорупційної стратегії.

Аналіз основних проблем, визначених Антикорупційною стратегією на 2021-2025 роки.

Оцінка ймовірності виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки.

Тема 5.2. Організаційно-підготовчі заходи щодо оцінки корупційних ризиків

Основні етапи оцінки корупційних ризиків. Джерела отримання інформації для ідентифікації корупційних ризиків. Класифікація корупційних ризиків. Формальне визначення корупційних ризиків за результатами їх ідентифікації.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Характеристика корупційних ризиків в діяльності державних службовців.

Аналіз типових корупційних ризиків.

Класифікація корупційних ризиків.

Тема 5.3. Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків інституту медіації в податковій правовідносини

Оцінка ідентифікованих корупційних ризиків. Ідентифікація рівнів корупційних ризиків за критерієм ймовірності. Ідентифікація рівнів корупційних ризиків за критерієм наслідків.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: тематична дискусія, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Механізми управління корупційними ризиками.

Засоби мінімізації корупційних ризиків.

Рекомендації щодо напрямів удосконалення процесу управління корупційними ризиками.

Модуль 6. Дотримання законодавства про конфлікти інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції

Тема 6.1. Законодавчі основи, які регулюють питання конфлікту інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції

Потенційний та реальний конфлікт інтересів. Суб'єкти здійснення контролю за дотриманням законодавства про конфлікт інтересів. Заходи недопущення виникнення конфлікту інтересів.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Взаємозв'язок та відмінності між потенційним та реальним конфліктом інтересів.

Механізми виявлення конфлікту інтересів.

Алгоритм дій у випадку виявлення конфлікту інтересів.

Тема 6.2. Поняття та види конфлікту інтересів

Врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів визначених Законом України «Про запобігання корупції». Способи врегулювання конфлікту інтересів. Дотримання законодавства щодо інших обмежень із запобігання корупції.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Проаналізувати підходи до визначення поняття «конфлікт інтересів».

Способи самостійного врегулювання конфлікту інтересів.

Способи зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів.

Тема 6.3. Окремі види обмежень по запобіганню корупції

Особливості притягнення осіб до відповідальності за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Впровадження стандартів доброчесності. Етичні стандарти поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави, та порівняння до них осіб.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Способи запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав.

Особливості обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

Особливості обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності.

Модуль 7. Викривачі корупції та гарантії їх захисту за законодавством України

Тема 7.1. Впровадження інституту викривачів в Україні

Сутність поняття «викривач». Міжнародний досвід у сфері захисту викривачів. Інститут захисту осіб, які повідомляють про вчинення правопорушень. Впровадження інституту викривачів в Україні. Українське законодавство у сфері захисту викривачів.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Підходи до визначення поняття «викривач».

Обов'язкові елементи повідомлення про корупційне правопорушення та правопорушення, пов'язане з корупцією.

Проблеми функціонування інституту викривачів в Україні.

Тема 7.2. Умови та канали повідомлень викривачами про факти корупції

Обов'язкові умови, за яких повідомлення викривача підлягає розгляду. Внутрішні та зовнішні канали повідомлень. Документи, які підтверджують статус викривача. Алгоритм розгляду повідомлень. Алгоритм розгляду анонімних повідомлень про корупцію.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: тематична дискусія, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Особливості функціонування регулярних каналів повідомлень про корупцію.

Особливості функціонування внутрішніх каналів повідомлень про корупцію.

Особливості функціонування зовнішніх каналів повідомлень про корупцію.

Тема 7.3. Права та заходи (гарантії) захисту викривачів

Конфіденційність викривача. Повноваження уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції у сфері захисту викривачів. Право на винагороду та відповідальність за порушення прав викривача.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Правовий статус викривачів корупції.

Випадки розголошення інформації щодо викривача корупції.

Право викривача на винагороду.

Модуль 8. Заходи державного контролю за фінансуванням політичних партій

Тема 8.1. Політична корупція як феномен політичного процесу

Види політичної корупції. Суб'єкти політичної корупції. Розмежування корупції та прийомів політичного впливу. Забезпечення прозорості та справедливості функціонування грошей у політиці.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Аналіз підходів до визначення поняття «політична корупція».

Еволюція корупції в політичному процесі.

Політичні чинники корупції.

Тема 8.2. Форми прояву політичної корупції та підґрунтя її виникнення

Принципи діяльності політичних партій як фактор повернення довіри громадян до політичних процесів. Система державного контролю за фінансуванням статутної діяльності політичних партій. Доходи політичних партій. Форми фінансування політичних партій.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Наявність політичної корупції як наслідок конфлікту між державою та суспільством.

Засоби протидії політичній корупції в Україні.

Механізми боротьби з політичною корупцією в умовах демократизації суспільства.

Тема 8.3. Відповідальність за порушення встановлених вимог і обмежень у сфері фінансування політичних партій

Чинники протидії тіншовому фінансуванню. Система запобігання політичній корупції в Україні. Партійна звітність. Цілі запровадження державного фінансування політичних партій. Система запобігання політичній корупції в Україні.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Місце політичної корупції в системі державного управління в Україні

Основні елементи системи запобігання політичній корупції в Україні.

Дослідження європейських підходів до протидії політичній корупції.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання за дистанційною формою здійснюється за такими складовими:

- відвідування занять – 30%;
- проходження дистанційного навчання – 40 %;
- підсумковий контроль – 30%.

Підсумки оцінювання є сумою всіх оцінок за кожною складовою оцінювання результатів навчання.

Під час відвідування занять оцінюються відповіді на питання, виконання завдань, участь в дискусії, інших формах роботи за відповідними темами.

Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Література та інші інформаційні ресурси

1. Корчак Н.М. Антикорупційні цифрові рішення: досвід України та особливості їх впровадження в умовах воєнного стану. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державна служба. 2022. 6(2). 13-16.

2. Корчак Н.М. Добросесність державного службовця: етичний та юридичний виміри / Н.М. Корчак, О.І. Пархоменко-Кучевіл. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». Київ: НАУ, 2021. Вип. 2 (59). С. 78-84.

3. Лошицький М.В. Правові засоби протидії корупції: навч. посіб. Київ: Нац. акад. прокуратури України, 2019. 341 с.

4. Мезенцева І.Є. Корупційна злочинність в Україні: Кримінологічні та кримінально-правові засади протидії: монографія / І.Є. Мезенцева. Київ: Видавничий дім «АртЕк». 2019. 454 с.

5. Мордас І.В. Антикорупційна політика в контексті євроінтеграції України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2022. Випуск 2(16). С. 17-21.

6. Психологічні засади запобігання корупційним правопорушенням в органах державної влади та місцевого самоврядування: навч. посіб. / О.І. Кудерміна, Л.І. Казміренко, В.Г. Андросюк, А.Б. Фодчук. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2019. 168 с.

7. Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 12 груд. 2019 р.): у 2 ч / В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С. Чернявський та ін. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2019. Ч. 1. 264 с.

8. Трепак В.М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми: монографія / В.М. Трепак. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 444 с.

Перелік нормативно-правових актів

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700. Дата оновлення 19.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

2. Про затвердження Порядку проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: Наказ Національного агентства з питань запобігання корупції від 15.04.2020 № 144/20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0362-20#Text>.

3. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 № 1682-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>.

4. Щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю (подання декларацій, повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, повідомлення про відкриття валютного рахунку): Роз'яснення НАЗК від 20.12.2021 №11. URL: <https://bit.ly/3Ijg9u7>.

5. Щодо наявності/відсутності конфлікту інтересів під час реалізації повноважень з окремих питань оплати праці: Роз'яснення НАЗК № 11 від 24.06.2022 р. URL: <https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/Rozyasnennya-11-vid-13.06.2022-shhodo-konfliktu-interesiv-1.pdf>.

6. Щодо особливостей реалізації заборони на одержання пільг, послуг і майна: Роз'яснення НАЗК від 19.11.2021 р. URL: <https://bit.ly/3Ab9ZJK>.

7. Щодо проведення спеціальних перевірок до перемоги України над російською федерацією: Роз'яснення НАЗК № 7 від 12.05.2022 р. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/documents/roz-yasnennya-7-vid-12-05-2022-shhodo-provedennya-spetsialnyh-perevirok-do-peremogy-ukrayiny-nad-rosijskoyu-federatsiyeyu/>.